УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 125. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 5-го ЛИПНЯ (JULY) 1969 No. 125. VOL. LXXVI

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 3 липня 1969

В АМЕРИЦІ

ПАНІ НІКСОН ТОВАРИШИТИМЕ своєму чоловікові в його подорожі до шістьох держав в другій половині цього й з початком наступного місяця. Її не буде на літаконосці „Горнет" 24 липня ц. р., коли-то повинні вернутися з подорожі на Місяць три американські астронавти, — але стрінеться з Ричардом Ніксоном на Філіппінах і відтіль полетить з ним до Індонезії, Таї (Сіяму), Індії, Пакістану й Румунії. В кожній із тих країн пані Ніксон матиме програму: відвідування місцевих шпиталів, шкіл і таборів молоді. Пані Ніксон їздила вже з своїм чоловіком до СССР і до Польщі, але в Румунії ще не була. Ні одна з їх доньок їм не товаришитиме.

АСТРОНАВТИ з „АПОЛЛО 11" ПЕРЕХОДЯТЬ якнайдокладніші лікарські перевірки, які стосуються не тільки їхнього теперішнього здоров'я, але й видержливости на всі ті труди, що їх чекають в подорожі на Місяць. Ніл Армстронг, полк. Едвін Олдрін і полк. Майкел Коллінс перейшли серію таких перевірок 16 червня й перейдуть ще останню перевірку 11 липня, за 5 днів перед їх „відлетом" у космос. Цей відлет докладно відбудеться о год. 9.32 ранку 16 липня ц. р.

ШІСТЬ КОНҐРЕСМЕНІВ ВИЯВИЛИ найбільш легковажне відношення до своїх конґресових обов'язків. Рекорд осягнув конґресмен Ф. Едуард Геберт, демократ із Луізіяни, який від 6-го січня, себто початку каденції цього Конґресу, до кінця минулого тижня був приявний тільки 4 рази на всіх 36 голосувань над різними законопроєктами. З-посеред тих шістьох „найгірших" конґресменів — чотири походять з Ню Йорку. Між ними є й „славний" муринський конґресмен з Гарлему, Адам Повелл, який є вірний своїй традиції — більшість часу переводити не в Конґресі і не у своїй виборчій окрузі, а у своїй віллі в Біміні на Карібському морі.

ФЕДЕРАЛЬНА ТОРГОВЕЛЬНА КОМІСІЯ РОЗПОЧАЛА переслухання у справі публічних оголошень тютюнового промислу. Річ у тім, що закон, який вимагав, щоб на всіх опакуваннях цигарок була пересторога, що куріння може бути шкідливе для здоров'я, вигас 30 червня ц. р., а Конґрес покищо того закону не продовжив. Тому, що Конґрес іде на літні ферії від 13 серпня до 3 вересня, то існує загроза, що перед осінню цього року тютюновий промисл матиме повну свободу щодо оголошування своїх виробів. Федеральна Торговельна Комісія, не встряваючи в компетенції Конґресу, хоче від себе заборонити тютюновим фабрикам продавати свої вироби без згаданої вгорі перестороги.

СТЕЙТОВА ЛЕҐІСЛЯТУРА В КАЛІФОРНІЇ СПІЗНИЛАСЯ із схваленням бюджету на наступний рік і таким чином Каліфорнія розпочала новий свій бюджетовий рік 1 липня ц. р. — без бюджету. На заклик губернатора Роналда Ріґена 185.000 стейтових службовиків залишились при своїх варстатах праці, як „добровільці", але вони нарікають, не маючи ґарантії щодо своїх становищ і платень.

У СВІТІ

ІТАЛІЯ СТОЇТЬ напередодні нової урядової кризи. Італійський прем'єр Маріяно Румор перестеріг свою Християнсько - демократичну партію, яка відбула 4-денний конґрес у Римі, що його 7-місячний уряд провалиться, якщо буде продовжуватись внутрішньо-партійна боротьба кількох груп і амбітних діячів. У 655-членній партійній Екзекутиві суперником прем'єра Альдо Мора є кол. прем'єр Маріяно Румор, який схиляється більше „наліво".

В'ЄТКОНҐ ЗАКИДАЄ американському й південнов'єтнамському військовому проводові, що той нібито „винищив динамітом" коло сотні комуністичних полонених. Насправді було так, що комуністична ракета поцілила 18 червня ц. р. в'язницю в місті Тайнінь, при чому згинув один комуністичний полонений і 60 було ранених. Комуністи відгрожуються „відплатою" і американські кола лякаються, чи дійсно комуністи не використають нагоди для „пімсти" проти американських полонених, яких є коло 100 військовиків і 30 цивільних.

НА ЗАХІД ПЕРЕПАЧКОВАНО листа ув'язненого совєтського письменника Юлія Даніела, що його він написав з свого 5-тирічного заслання на Сибірі до якогось приятеля в СССР. Цей лист глибоко песимістичний і сповнений гірких завваг на адресу совєтського правосуддя, яке засуджує людей до „поправних" закладів на „перевиховання" і „виховання' 'та насправді на важкі роботи, серед нестерпних умовин.

У ДАНІЇ СКАСОВАНО заборону друкувати й продавати однаково тексти, як і ілюстрації порнографічного характеру. Зате загострено поліційну заборону щодо реклями для таких видань та показування їх за вікнами крамниць. Досвід виявив, що дозволені порнографічні видання мають менший збут, як заборонені й друковані нелеґально.

КНЯЗЬ ВІНДЗОРУ ПРИДИВЛЯВСЯ інсталяції князя Чарлза, як князя Валії на наступника престолу на телевізорі у своєму помешканні в Парижі. Князь Віндзору — це колишній британський король Едвард VIII, який став був князем Валії в 1911 році і зрікся корони в 1936 р. 75-тилітній князь Віндзору, який є стрийком королеви Елисавети II, висловився з великим признанням про молодого наступника британського престолу Чарлза.

БРИТІЙСЬКА ПАЛАТА ГРОМАД НЕ ПЕРЕРВАЛА була нарад 1-го липня ц. р., коли-то на замку в містечку Карнарвон відбувалася урочиста інсталяція Чарлза, князя Валії. Неприявного прем'єра Гаролда Вільсона, який був на тій параді, заступав у парляменті канцлер скарбу Рой Вілкінс. Член парляменту пані Джудіт Гарт висловила надію, що „всі приявні посли солідарні з нею у висловленні подиву для відваги й достоїнства молодого чоловіка, який є центром сьогоднішньої події".

ПРЕЗИДЕНТ МІЖНАРОДНОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА різко натаврував заборону уряду Ніґерії нести безпосередньо плянову міжнародну допомогу голодуючим жертвам війни в Біяфрі. Марсель Навіль, який саме став новим президентом Міжнародного Червоного Хреста заявив, що уряд Ніґерії повівся супроти Міжнародного Червоного Хреста так, наче „пан, що викидає неслухняного й невірного слугу", та перестеріг, що внаслідку того поведення уряду Ніґерії десятки тисяч дітей помруть в Біяфрі голодовою смертю.

ШВАЙЦАРІЯ ПЕРЕДАЛА Об'єднаним Націям в минулому році 5,800.000 дол. на конкретні цілі різних аґенцій Об'єднаних Націй, але не належить і не хоче належати до Об'єднаних Націй — заявив швайцарський міністер закордонних справ Віллі Шпюлер.

4 великодержави таврують Ізраїль за його поведення в Єрусалимі

Об'єднані Нації. — Під час нарад в минулі понеділок і вівторок на Раді Безпеки Об'єднаних Націй виявилося, що всі чотири держави засуджували Ізраїль за такі його ходи на терені східнього Єрусалиму, який перед червневою війною у 1967 році належав до Йорданії, які дійсно виправдують скаргу Йорданії, що Ізраїль змагає до вимазання арабських слідів з колишнього арабського Єрусалиму. Йорданія зголосила скаргу проти Ізраїлю, навівши факти виселювання силою арабських автохтонів з Єрусалиму, секвестрування і конфіскування домів та нищення їх динамітом, переведення адміністраційної уніфікації обох частин Єрусалиму і т. п. Останнім актом з тієї самої категорії було перенесення централі ізраїльської поліції до східньої частини Єрусалиму. Чотири великодерави засуджували ті акти, як поважну перешкоду до осягнення загального ізраїльсько-арабського замирення. Але ЗСА, Британія і Франція не погоджувалися на арабську резолюцію, щоб не тільки односторонньо натаврувати Ізраїль, але й зажадати відкликання всіх розпорядків, що їх Ізраїль видав за останніх два роки, із загрозою різних санкцій. Ізраїль завжди твердив, що він не поверне Йорданії східньої частини Єрусалиму ані теж не погодиться щоб з'єднаний Єрусалим піддати під міжнародну адміністрацію.

В Сенаті немає однозгідности щодо контролі студентських заворушень

Вашингтон. — До багатьох справ, що тепер є на порядку розгляду різних конґресових комісій і підкомісій, належить також законодавство для обмеження і контролі студентських заворушень по університетах. Саме в цій справі прийшло до суперечностей між сенатором Чарлзом Персі, республіканцем з Іллиной, та головою постійної сенатської комісії інвестиґацій, сенатором Джаном МекКліленом, демократом з Аркансо. Сенатор Персі критикував сенатора МекКлілена та очолювану ним комісію за намагання встановити такі заходи для контролі радикальних студентів, що їх Найвищий Суд не встановив навіть для контролі для комуністів. Завваги Персі викликикав сен. МекКлілен критикою властей Стенфордського університету за те, що вони не вимагають реєстрації від лідерів „войовничих студентів", мавши на думці такі організації, як Студенти за Демократичне Суспільство. Університетські власті обстоюють, що за заворушення повинні відповідати поодинокі особи, а не організації, як такі.

Українці взяли активну участь в наукових конференціях Канади

Торонто (Н. Н.) — Цього року конференції наукових товариств Канади відбулися в Йоркському університеті в Торонті. Як і попередніх років, українські науковці взяли діяльну участь майже у всіх конференціях.

У програмі Канадського Інституту Назвознавства мали свої доповіді Я. Рудницький („Назви Скелястих Гір у Канаді") та В. Чапленко („Назви Києва"). На конференції Канадського Лінґвістичного Т-ва прочитали доповіді Я. Славутич („Радянська мовна політика") та Я. Рудницький („Залишки сатему в слов'янських мовах"), На конференції Товариства Канадських Славістів мали доповіді В. Верига („Совєтське радіо як засіб русифікації"), І. Тарнавецька („Кириличні стародруки в Канаді"), О. Ґерус („Державна дума в Росії, 1906-1917"), І. Коляска („Культура в Радянській Україні"), В. Сірський („Гоголева ідеологія в „Тарасі Бульбі") та О. Зуєвський („Західня поезія в російських перекладах").

На конференції Міжуніверситетського комітету в справах слов'ян у Канаді прочитали доповіді Б. Боцюрків („Ставлення до своєї національности серед студентів-українців Альберти") Я. Рудницький („Слов'янські меншості в Канаді та їхні конституційні права"), В. Кисілевський („С л о в н и к перших українських поселенців, 1891-1900"), Р. Кохан („Дослідницькі можливості в іміґраційних архівах Міннесотського університету"), Р. Климаш („Слов'янський фолкльор у Канаді та Національний Музей Людини"), Я. Славутич („Українські підручники, надруковані в Канаді"), О. Малицький („Слов'янські періодичні видання в Канаді"), В. Буйняк („Місцеві назви ранніх духоробів у Саскачевані"), Й. Лозовчук („Етнічність та вища освіта").

Крім зазначених осіб, українські науковці брали участь як дискутанти, голови сесій, організатори конференцій тощо.

Погода в Україні після великої повені

Київ. — Метеорологи заповідають місяць липень дощовим і нестабільним, нагадуючи, що часом в липні дощів за один день випадає більше, ніж іншого місяця за 30 днів. „Радянська Україна" з 28-го червня інформувала: „Метеорологи правильно завбачили, що червень буде примхливим і дощовим. Таким він і виявився. Посправжньому теплих днів подарував не так уже й багато, а щодо опадів, то допустив прикру несправедливість: до закарпатців був надмірно щедрим, а херсонців та їх сусідів обідив. А що ж чекає на нас у майбутньому, яким буде липень, на що можна сподіватись від „маківки" літа? передбачається, що протягом цього місяця на Україну здебільшого надходитимуть помірно теплі й вологі повітряні маси із Західної Европи та Атлянтику. Через Україну проходитимуть атмосферні фронти циклонів, центри яких знаходитимуться на півночі. Тим-то досить часто випадатимуть короткочасні дощі з грозами. Опадів як і завжди в липні, буде чимало. Відомо, що бували рідкісні випадки, коли протягом дня в липні випадала місячна норма дощів. Дощі з грозами взагалі характерні для липня". Совєтська преса промовчує наслідки велетенської повені в західній частині України, коли з самої Івано - Франківської раніше С т а ниславівської області довелось гелікоптерами і військовими амфібіями евакуйовувати населення, разом 15 000 осіб.

Ворог майже припинив свої атаки на В'єтнамському фронті

Сайґон. — Американські і південно-в'єтнамські військові кола одностайно стверджують, що від кількох днів бої у В'єтнамі значно ущухли та що ані північно-в'єтнамські реґулярні війська ані повстанський В'єтконґ майже не ведуть зачіпних воєнних дій. Розвідка альянтів ствердила також, що Північний В'єтнам відкликав три полки — 27-ий і 138-ий, разом 7,500 вояків, — і значно зменшив число нових, перекидуваних на південь реґулярних військ, дармащо він має ще досить їх на терені Південного В'єтнаму, щоб у кожному часі перейти до офензиви. Чи теперішнє затишшя є тимчасове й закінчиться новою хвилею завзятих боїв, чи це поважний примирливий комуністичний жест — цього ніхто не знає. В одному знайденому при полоненому документі було виразно з'ясовано, що комуністичні вояки не можуть сподіватися повного знищення американських і південно-в'єтнамських військ. Перемога, мовляв, може бути покищо тільки частинна, зате згодом „на дуже складний і посередній лад" прийде перемога повна. Це потверджує тезу, що вся воєнна стратегія комуністів достосована тепер до політичних цілей і до політичної тактики: щоб спричинювати дальші людські жертви американцям і таким чином підсилювати внутрішню противоєнну опозицію в Америці, яка допоможе створити „компромісовий коаліційний" уряд у Південному В'єтнамі, після якого прийде комуністичний переворот.

Державний секретар Вілліям Роджерс, покликавшись на інформації від секретаря оборони Мелвіна Лерда, потвердив, що впродовж останнього тижня прийшло затишшя у В'єтнамській війні, але водночас заявив, що це ще надто короткий час, щоб можна прийти до якогось певного висновку.

Князь Валії об'їздить край, знайомлючись з народом

Лондон. — Після своєї урочистої інсталяції 1 липня ц. р. на князя Валії, офіційного наступника британського престолу, князь Чарлз, син Елисавети II, поїхав у 4-денну подорож по Валії, вступаючи до малих містечок, вписуючись у міських управах у книги відвідувачів та знайомлючись з сірими людьми. Свою подорож розпочав яхтою „Брітаннія", на якій вечором після церемоній інсталяції приймав своїх близьких приятелів з університету і гурт молоді з кіл близьких королівському домові. Між запрошеними було теж кілька панночок у віці 19-25 років. Британська преса наводить призвища всіх тих дівчат, розпочавши вже тепер цікавитись різними матримоніяльними можливостями. 21-річного князя Валії називають тепер в Британії „найбільш бажаним парубком". Ледви в 9 годин після церемонії на замку Карнарвон хтось кинув бомбу під вантажне авто, в якому недалеко від замку сидів один поліціянт з якоюсь жінкою. Поліціянт згинув, жінка щасливо вийшла без важкого поранення. Тому особу князя Чарлза весь час пильно стерегли: поліція мала трудне завдання, бо молодий князь поводився скрізь свобідно, як пересічний громадянин. Валія в західній Британії займає територію кругло 8.000 кв. миль з населенням несповна 3 мільйони осіб, з яких тільки коло 50.000 говорять виключно по-валійськи. Князь Чарлз володіє плавко тією мовою.

Міністерство культури УССР залишає напризволяще сотні музеїв

Київ. — Із звітів і заяв учасників засідання Постійної Комісії Верховної Ради УССР з питань науки і культури стало відомо, що на території України діють тепер 145 державних музеїв, що їх утримує уряд, і понад 4 000 музеїв та музейних кімнат, створених „на громадських началах". Про більшість із тих, створених людьми за власні фонди і з витратою власного вільного часу, музеїв і музейних кімнат урядово ніхто не дбає, інспектори, очевидно, лише перевіряють „ідеологічну сторінку". Тим часом, музеї, між ними дуже багато краєзнавчих і природознавчих, перебувають у нужденному стані, давно вже їхні приміщення потребують ремонту, працівники одержують мізерну платню, або і взагалі її не мають. Декілька українських історичних музеїв, картинних ґалерій і подібних установ, які працюють з рамени „держави", також перебувають у загрозливому стані, як і сотні історичних пам'ятників, біля яких до нині не поставлено навіть загорож. Газета „Культура і Життя" обережно інформувала в числі з 22 червня, що „Виконкоми обласних рад депутатів трудящих та Міністерство культури УССР недостатньо звертають увагу створенню необхідних умов для нормальної роботи музеїв. Деякі державні музеї розташовані в малопридатних приміщеннях (Київський і Львівський історичні, Тернопільський, Путивльський, Хмельницький, Черкаський, Феодосівський краєзнавчі музеї). Разом з тим, підкреслювали учасники засідання, далеко не всі пам'ятники архітектури, придатні для використання, зайняті під музеї та інші культосвітні заклади. В окремих випадках їх займають сторонні установи та підприємства, що, до того ж. не дбають про збереження пам'яток старовини. Так трапилося, скажімо, з пам'яткою XVIII століття „Теплою Софією" на території заповідника „Софійський музей" яку орендувач — Академія наук УССР — довів до аварійного стану. Багато недбайливих орендувачів у Києво-Печерському заповіднику Тут розміщено вино-коньячний завод вірменського тресту „Арарат" та чимало інших установ, підприємств приватних мешканців. І в той же час значні фонди заповідника ніде експонувати" „Культура і Життя" з 22-го червня поінформувала, що „Міністерство культури УССР" і місцеві правління „мало дбають про матеріяльну базу народних музеїв і музейних кімнат, не виконують постанов про охорону історичних пам'яток в Україні.

„НАТАЛКА ПОЛТАВКА" ЙТИМЕ В НЮ ЙОРКУ

Бруклин. Н. П. — На відзначення 200-ліття народження клясика української літератури поета і драматурга Івана Котляревського, Український Оперовий Ансамбль під проводом Лева Рейнаровича покаже в Ню Йорку, в залі „Фешен Інституту", 5-го жовтня оперету І. Котляревського „Наталка Полтавка", музика Миколи Лисенка.

НОВІ ВІСТКИ З УКРАЇНИ ПОТВЕРДЖУЮТЬ СМЕРТЬ ВПРЕОСВ. ВЕЛИЧКОВСЬКОГО ТА ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ПРОТИ ЦЕРКВИ

Рим. — Українське Пресове Бюро у своєму бюлетені „Вісті з Риму" з 25-го червня ц. р. подає: Доходять щораз сумніші і прикріші відомості про переслідування нашої Церкви. Відклики до уряду в Москві в справі надуживань залишаються без відповіді, ба що більше — не признається існування Української Греко - Католицької Церкви, хоч совєтська конституція ґарантує свободу совісти і віровизнання і нема жодного закону, що забороняв би Греко-Католицьку Церкву в СССР.

Останнім часом проведено численні ревізії у священиків, монахів і мирян, при чому позабирано в них не лише часослови, требники, служебники, молитовники, ризи, чаші, антимінси, хрести й ікони, але також зневажено Найсвятіші Тайни і забрано особисті речі священиків та навіть їх грошеві ощадности. У 80-літніх дяків відобрано літурґічні книги, які КГБ їм передше звернуло. Священиків арештовано під закидом, що вони відправляють Службу Божу. Їх зодягано насильно в архиєрейські ризи, щоб фотографувати як нібито єпископів.

Церкви і далі обертають на маґазини, в які ночами насипують зерно. Тому віруючий народ сторожить, щоб не допустити до збезчещення церков, дзвонить на тривогу і навіть змушує владу забрати збіжжя або сам викидає його, щоб звільнити церкви для молитви. Люди бороняться проти безправ'я, протестують як можуть і не виходять на роботу до колгоспів. Бувало, що влада привозила студенток, щоб доїли корови.

Св. п. В. Величковський

Нові вістки потверджують смерть о. В. Величковського. Вістка, немовби він перебував лише під домашнім арештом, не відповідає дійсності. Вірний народ прохає наш Єпископат про інтервенцію в Організації Об'єднаних Націй, бо чейже Москва підписала декларацію про права людини.

В УКРАЇНІ ПОМЕР о. ПРОФ. А. ПЕРХАЧ

Рим. — (УПБ) — Наспіла сумна вістка, що дня 30 квітня 1969 р. помер о. проф. Андрій Перхач. Він народився в 1893 р., а в 1920 р. одержав ієрейські свячення. Був професором філософії і фундаментальної теології в Перемиській Духовній Семінарії. В часі війни був парохом Макови (Добромильського деканату) і Пацлавської Кальварії, відомої з чудотворної ікони Матері Божої. Опісля — довголітній в'язень за католицьку віру. Помер в наслідок невдалої операції і похований в Дублянах коло Львова.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ЗАСНУВАЛИ НОВУ УКРАЇНСЬКУ ЄВАНГЕЛЬСЬКУ ЦЕРКВУ В КАЛІФОРНІЇ

Санта Барбара, Каліфорнія. — Заходами пастора М. Теслюка, засновано в місті Санта Барбара нову українську євангельсько-баптистську церкву. Новостворений євангельсько - баптистський осередок приєднався до Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства, про що повідомив журнал „Післанець Правди" з червня ц. р. Крім того, повідомлено, що 24-ий З'їзд Українського Євангельсько-Баптистського Об'єднання у ЗСА відбудеться 29 серпня — 1 вересня 1969 р. в першій українській баптистській церкві в Чикаґо, при 1042 Норт Дамен евню.

У ЧИКАҐО ЗЛІКВІДУВАВСЯ УКРАЇНСЬКИЙ КНИЖКОВИЙ КІОСК

Чикаґо, Ілл. — Український Кіоск, що його вели пво Наталя і Михайло Гікаві, самозліквідувався, без оголошення причини його закриття. В „Українському Народному Слові" з 26 червня було лише оголошення про ліквідацію та прохання власників ,аби на той кіоск не посилали книжок, газет і журналів.

В АРҐЕНТИНІ ПРАЦЮЮТЬ 6 РІДНИХ ШКІЛ ПРИ ФІЛІЯХ Т-ВА „ПРОСВІТА"

Буенос Айрес. — Тижневик „Українське Слово" ч. 8/1969 подав список Рідних Шкіл, де українські діти й молодь набувають знання з української мови, літератури, географії тощо. Таких Рідних Шкіл при Т-ві „Просвіта" є в Арґентині тепер шість: в Буенос Айресі, Сан Мартіні, Вільде, Віллі Аделіні, Валентін Альсіні та Ісідоро Касанова. Рідношкільний Комітет при Централі „Просвіти" декілька разів звертався через українську пресу в тій країні із закликом, щоб батьки посилали дітей і молодь до тих шкіл.

ПРОФ. ЯР. РУДНИЦЬКИЙ ВИЇХАВ ДО ЕВРОПИ

Вінніпеґ. — Голова УВАН проф. Яр. Рудницький виїхав у наукову подорож до Західної Европи, в часі якої він відвідає українські наукові осередки в Парижі-Сарселі, Мюнхені й Римі. Крім цього він візьме участь у Міжнародному Конґресі Культури в Больцано, Італія. На час неприсутности в Вінніпеґу проф. Рудницького заступатиме діючий віце-президент УВАН д-р М. І. Мандрика, а в Департаменті Славістики в Манітобському університеті проф. Яр. Розумний.

ЧОРНОМОРСЬКИЙ ПАРОПЛАВ „БУГУЛЬМА" ВРЯТУВАВ АНГЛІЙСЬКИХ СТУДЕНТІВ

Московські „Известия" з 29 червня опублікували повідомлення свого кореспондента з Одеси про те, що чорноморський п а р о плав „Бугульма", пропливаючи в Егейському морі, помітив надувного ґумового човна і в ньому чотирьох пасажирів. Матроси пароплава витягли на борт „Бугульми" і човен, і чотирьох англійських студентів-туристів, які 10 годин перебували у штормовому морі. „Известия" подають, що нібито „закордонні кораблі, які пропливали повз студентів, не звертали на них уваги". Потерпілих висадили 27-го червня на острові Кеос у Греції.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50: three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Свято Незалежности

Нема державного народу у світі, який не відзначав би щороку дати, коли він осягнув свою державність. Нема й недержавного народу, який не відзначав би щороку дати проголошення своєї бодай короткотривалої державности чи здвигу в змаганні до державности. Це найбільше свято, бо воно стосується всієї нації, яка охоплює всі кляси й верстви, всі раси, віровизнання, молодих і старих, людей усіх станів і професій. Немає ж бо більшого добра у світі, як воля, а повна воля й усі можливості духового та матеріяльного розвитку можливі тільки у власній, ні від кого незалежній державі.

Американське Свято Незалежности, „Четвертий Липня", стосується проголошення в той день в 1776 році „Деклярації репрезентантів З'єднаних Стейтів Америки, зібраних у Генеральному Конгресі". У тій Деклярації стверджено, що „ці з'єднані Колонії є і мають бути вільними й незалежними стейтами; що вони звільнені від усіх зобов'язань супроти Британської Корони; і що всі політичні зв'язки між ними і державою Великої Британії є і мають бути цілком розірвані; і що вони, як Вільні й Незалежні Стейти, мають повне право вести війну, підписувати мир, укладати союзи, провадити торгівлю і чинити всі інші дії і справи, що їх Незалежні Стейти мають право чинити . . ."

Це була горда заява, попереджена вирахуванням усіх найголовніших кривд, що їх зазнали американські Стейти, як колонії Британської Імперії, — вирахуванням усіх зловживань та злочинів, що їх доконав британський король, як колоніяльний узурпатор Америки. Від того часу, від 4 липня 1776 року, протягом 183-ох років 13 стейтів на східньому узбережжі розрослись до 50-ох стейтів між двома океанами. Перше імпровізоване визвольне військо, що його поповнювали закордонні добровільці, розрослось до стану найсильніших у світі збройних сил, а експлуатовані колонії стали наймогутнішою великодержавою. Основою цього всього історичного феномену була Деклярація з 4 липня 1776 року. І тому слушно її роковини є для всіх американців святом гордости і слави, джерелом наснаги на майбутнє.

Коли воскресне поневолена державна Україна — вона так само святкуватиме щороку промовчуваний нині на рідних землях IV Універсал з 22-го січня 1918 р. З тим більшим зрозумінням українці ставляться до американського свята державности, яке скріплює їхню віру у перемогу власного державницького ідеалу.

Непевний ювілей

„Ленінська Комуністична Спілка Молоді України на всіх етапах діяльности, у всіх своїх справах крилатих — віддана комуністичній партії, запозітам великого Леніна..." Такими бомбастичними заявами, що нічого фактично не говорять, рясніє в передовій статті „Радянської України" з 26 червня п. н. „Прапор нашої юности", написаній з приводу нібито 50-річчя створення комсомолу в Україні. У 1919 році в Києві, де цю спілку нібито тоді створено, існувала ще українська народна, а не окупаційна московсько - большевицька влада. Лише наприкінці 1920 року на з'їзді комсомолу в Москві виступало кілька представників з України, але то були люди переважно інших націй, не українці.

Поминаючи „туманну" тему про час створення в Україні комсомолу, треба ствердити, що не можна взагалі говорити про „український комсомол", бо це — російська організація, створена в Росії для поповнення кадрів комуністичної партії, керована з единого московського центру. Як виконавець цього імперського центру, комсомол в Україні не може бути виразником дум і прагнень української молоді. У комсомол в Україні затягають з організації так званих піонерів, коли хлопець чи дівчина вийде з дитячого віку. Якщо хтось бажає вчитися у високій школі, стати журналістом, працювати в радіо, в кіні, в різних ділянках мистецтва, науки, культури, робити кар'єру у війську, той мусить стати членом комсомолу. Діти українського околгоспненого й упослідженого села зневажливо махають рукою на комсомол, не бачачи перспективи вирватися з колгоспу. Тому на всіх, за офіційними совєтськими даними, чотири мільйони комсомольців в Україні є лише 500 тисяч сільської молоді. І це в той час, коли, знову ж за совєтськими даними, в Україні по селах живе майже половина всього населення.

Комсомол в Україні, як і в інших поневолених Москвою країнах, партія використовує, як молоду робітну силу, як „нову зміну" старіючих партійних кадрів.

В. Ткач

СПРОТИВ У ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ

Напевно ні про яку країну не писалося у пресі цілого світу так багато, як про Чехо - Словаччину, впродовж усього 1968 року і ще в перші місяці цього року. Та це скінчилося з приходом Гусака на місце Дубчека і після виступів цього нового комуністичного лідера Чехо-Словаччини на комуністичній конференції у Москві в червні ц. р. Коли Гусак закликав учасників згаданої конференції не займатися справою окупації його країни совєтськими військами і зиправдував совєтську агресію, то після цього становище Чехо - Словаччини ніби перестало цікавити не тільки несовєтські комуністичні партії, але й політичну думку некомуністичного світу.

Справді, може при нинішній міжнародній ситуації для західнього світу „вигідніше" вважати сучасний стан у Чехо - Словаччині за її внутрішню справу або, щонайменше, за справу взаємовідносин поміж нею і її „братами-комуністами" з країн Варшавського пакту. І якщо сам чехо - словацький комуністичний провід на чолі з Гусаком закликає своїх громадян до спокою, до приязного ставлення до СССР і запевняє, що за Дубчека поповнено ряд „помилок" і належно не стримувано „праві елементи", які нібито провадили підривну антисоціялістичну роботу, — то чи не варто, справді, вважати чехо - словацьку справу за скінчену й за остаточно „унормалізовану"?! Тим часом вісті, які приходять з Чехо - Словаччини, свідчать про те, що громадяни цієї країни далеко не „заспокоїлися" і що трагічні чехо - словацькі події ще довго відіграватимуть велику ролю в дальшому розвитку подій всередині комуністичного бльоку, а, може, і в цілому світі.

Хоч про чехо - словацькі події писалося вже дуже багато, вони настільки важливі, що не зайвим є ще і ще до них повертатися. І хоч може не випадає наводити цитати з власних попередніх статтей, це улегшить завдання, яке мали б виконати міркування цієї статті.

Коли йдеться про ролю, що її в різних країнах і в різному часі відіграв т. зв. націонал - комунізм, то в нашій статті п. н. „Перемога ,націонал - комунізму' в Чехо - Словаччині" в числах „Свободи" з 17 і 18 квітня 1968 р. писалося таке:

„. . . приклад Польщі Гомулки говорить про те, що націонал - комунізм може, у певних випадках, спричинитися якраз до стримання антикомуністичних і антимосковських рухів, обіцяючи реформи, а пізніше повертаючись на шлях реакційного, „консервативного" комунізму, підлеглого Москві. При чому станеться це навіть не тому, що цього свідомо прагнуть націонал - комуністи, але тому, що їх змушують діяти так, а не інакше, непереможні обставини... Націонал - комуністи мають одну дуже слабу сторону. З одного боку вони хочуть для своєї країни „усамостійнення" і реформ у напрямку демократизації в політичній і господарській ділянках. Але вони залишаються таки комуністами і тому хочуть далі мати провід у своїх руках. А до того ще, власне як комуністи, не можуть так легко вийти з-під впливів Москви, враховуючи і можливість репресій (включно з мілітарними) збоку цієї останньої. Якщо йдеться про справжню демократизацію, то вона неминучо мусить допровадити до ліквідації диктатури, а значить і до ліквідації комунізму. І тому націонал - комуністи, змушені вибирати поміж втратою влади і затриманням комуністичного ладу та союзу з комуністичною Москвою, вибирають цю другу розв'язку... до цього часу лише Тіто зумів утриматися на шляху „унезалежнення". Справа Румунії ще остаточно не вирішена: Москва вичікує нагоди, щоб знов її приборкати. Щодо Гомулки, то він волів повернути процес „унезалежнення" назад. Що буде з Дубчеком? Чи доля готує йому стати другим Гомулкою, чи другим Тіто? Це залежатиме не тільки від внутрішнього становища в Чехо-Словаччині, але й від розвитку міжнародної ситуації та від такого чи іншого наставлення Москви. Якщо ситуація Совєтського Союзу буде далі ускладнюватися внутрішнім спротивом поневолених народів, то це збільшить шанси Дубчека в напрямку „унезалежнення".

У статті, надрукованій в „Свободі" з липня 1968 р. п. н. „Москва... не вірить...", висловлено таку думку: „Тепер ясним є, що Дубчек хоче таки йти по шляху Тіта, однак, ще й досі невідомо, чи йому це вдасться". А в статті з жовтня 1968 р. п. н. „Окупація Чехо - Словаччини і її наслідки" писалося таке:

„Сьогодні Дубчек лише формально стоїть на чолі комуністичної партії в Чехо-Словаччині. Фактично його роля нічим не різниться від ролі Ульбріхта в східній зоні Німеччини або ролі Гомулки в Польщі. Навпаки, він ще більше за них мусить виконувати накази Москви. Немає значення, як довго він ще утримається на своєму формальному становищі: Москві вигідніше здійснювати пацифікацію Чехо - Словаччини руками чехо - словацьких комуністів — хоч може фактично і проти їх волі".

Минуло ще трохи часу — і Дубчека не стало. Кажуть, що його наступник Гусак, який за часів чехо - словацького „сталінізму" так само багато років пробув у в'язниці, виконує нерадо свою ролю слухняного виконавця волі Москви. Робить він це, мовляв, тому, що не бачить іншого виходу і хоче врятувати свій край від зайвого пролиття крови. Але які почування крис в своїй душі Гусак — це немає великого значення для тієї дійсности, яка панує в Чехо - Словаччині. Факт той, що Гусак робить сьогодні те, чого від нього жадає комуністичне керівництво в Москві. Отже, це він узяв на себе завдання бути чехо - словацьким Гомулкою...

Щодо Дубчека, то він, не ставши чехо - словацьким Тітом, уник і ролі Гомулки. Чому? Дехто думає, що Москва тільки тому усунула Дубчека, що вважала його не досить енергійним і несприможним справитися із ставленими йому завданнями. Сам же він був, мовляв, не від того, щоб провадити ту саму політику, яку тепер провадить Гусак. А тому він нібито втратив популярність серед чехів і словаків, бож, хоч і відійшов з першого місця, залишається далі на високому становищі, а значить дає і своє ім'я для нового курсу, започаткованого Гусаком.

Інші висловлюють припущення, що Дубчек таки не забажав бути слухняним знаряддям у руках Москви, і це розуміють і знають його земляки. Отже, він відійшов, так би мовити, до резерви, щоб колись у майбутньому, як прийде слушний час, спробувати ще раз заграти ролю Тіта, а, може, й Масарика... Та цього ніхто тепер не може вгадати чи передбачити. Важливе не це, а те, що в Чехо - Словаччині спокою ще далеко і далеко немає. Навпаки, там таки вірять у те, що прийде колись отой „слушний час", і чекають на нього.

Остання цитата, яку хочемо навести („Свобода" з лютого ц. р., стаття п. н. „Ян Палах і постріли в Москві"), звучить так: „... сумління цих людей, либонь, уже ніколи не заспокоїться, а прагнення свободи все буде жити в їх душах. Могила Яна Палаха, як і місце на празькій площі, де совєтські вояки застрілили 14-літнього хлопця, залишається непроминальним „мементо", що нагадуватиме про кривду, заподіяну Чехо - Словаччині Москвою..."

Відомості, які приходять з Чехо - Словаччини, свідчать про те, що там далі шириться рух спротиву. Широкі народні маси і низові клітини комуністичної партії не сприймають промосковського курсу комуністичного проводу на чолі з Гусаком. Орган комуністичної партії „Руде Право" з 25 червня ц. р. подає, прикладом, вістку про недодержування партійної дисципліни серед багатьох низових клітин, що виявляється у неплаченні членських вкладок для централі партії. Але це тільки один — і напевно не найважливіший — приклад тих настроїв, які охоплюють усі верстви чехо-словацького суспільства. Нелегальна література, антисовєтські маніфестації у закритих приміщеннях, бойкот совєтських вояків, які перебувають у Чехо - Словаччині — це все свідчить про те, що чехи і словаки не забули заподіяної їм кривди і справді чекають на слушний час.

Коли цей слушний час настане? Може тоді, коли всенародний рух спротиву в усіх республіках Совєтського Союзу остаточно підважить ще наявну силу російсько-совєтського імперіялізму...

Читайте українські книжки І газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

о. д-р Семен Гаюк

БОГОЗНЕВАЖЛИВА ВІДПРАВА

(2)

Як відомо, під час Полтавського бою Карло XII був поранений в ногу, але й далі, не зважаючи на тяжке поранення, особисто керував своєю армією, лежачи на ношах, що були прив'язані між двох коней. Московське гарматне ядро поцілило і вбило одного з коней. Карло упав з нош і знепритомнів. Це викликало паніку в шведському війську, яка й заважила на московській перемозі.

З цього приводу читаємо таке молитослов'я, сповнене кпин і сарказму:

„Связан в е р ховнійшого молитвою (тобто ап. Петра) святотать летающий, люте паде от воздуха і сокруши голені, і іже крила восприят, внезапу ног лишися, тоже верховнійшого молитвами, і єго тезоіменитого трудами (тобто Петра I), свейскій симон мняйся от гордині не по землі ходити, устрілен охромі на постидініє своєя гордости, ми же сіє ділo видіти сподобльшіїся согласно возопієм: боже, гордого смиривий, а смиренного возвисивий, слава смотренію твоєму".

Годі навести всі ці „молитвослов'я", але вважаємо за конечне подати ще деякі, в яких зневажається св. п. гетьмана Івана Мазепу та вихваляється царя Петра:

„О крайняго неістовства і злоби, обрітеся нині послідующий злу, предідущему іуді, обрітеся вторий іуда, раб і льстець, обрітеся син погибельний, диявол нравом, а не чоловік, треклятий одступник мазепа, іже оставив христа господня, господа і благодітеля своєго, і прилипися к супостату, совіщая воздати злая за благая, за благодіяніє злодійство, за милость ненависть: бог же воздаде второму якоже первому іуді по ділом їх".

Словами найвищої похвали прославлено тих, які в рішальний момент визволення України з московської неволі, всіх тих полковників, сотників, всю козацьку старшину і тих несвідомих козаків — не підтримали свого законного гетьмана, а перекинулися на сторону Петра і збройно допомогли йому на довгі - довгі роки покласти ярмо неволі на свій рідний народ.

Тих ото дійсних зрадників порівняно з собором апостольським, з тими, що не уподібнилися Іуді предателю, але вірою і любов'ю аж до смерти послужили свойому учителю.

Про них сказано дослівно так.

„... раби владикам послушливі, да восхваляться з вами земні ангели, не приліпившіїся дияволу крамольнику, да почтутся якоже апостели, не согласившіїся со вторим іудою мазепою, но души предавшії за своєго владику, возвеселітеся нині, плачущим отступником: взиграйте, стенящим і ридающим супостатом: достойні за вірність і послушаніє чести і вінців небесних".

І на закінчення наведемо ще одне молитвослов'я, в якому Петра, що належав до тих вільнодумних москвинів, які за словами останнього патріярха Адріяна „від злоглагольств л ю т е рських, кальвинських і прочих еретиків і від піпок табацьких об'юродили" — названо Христом:

„Не вопрошай, давиде, гді суть милости господня древнія, іміже клялся єсть отцем нашим; обрітохом бо я в новой благодати, обрітохом і во днех наших таяжде милості господня древнія на полях полтавских, єгда сниде к нам господь сил на помощь, і ополчися на врагов наших сильних, і смути їх, творя милость христу своєму Петру, і своє крестом сохраняя врученноє тому жительство".

Звичайно, буквальне значення слова Христос, тобто помазаник, у християнській православній релігії набрало особливого значення, і стосувати його можна лише до Господа Ісуса, Спасителя нашого. Вжиття ж цього слова в застосуванні до Петра було і є явною богозневагою, як і взагалі вся ця церковна відправа в поважній і дуже важливій б о г о службовій книзі зневажає віруючих людей, а тим самим і Господа Бога.

Вихваляти бо в церковній богослужбі царя Петра Першого, який, згідно з твердженням навіть російських істориків (Тальбег, Карташев та ін.), кпив з церковних тайн і обрядів, власну церкву поневолив, підпорядкувавши її своїй абсолютній владі, і тим встановив ганебний цезаро - папізм, священнослужителів власноручно вбивав у храмах Божих і навіть свого рідного сина стратив — чи ж не було очевидним цинізмом і богозневагою?

Натомість на гетьмана Івана Мазепу, „без сумніву, людину благочестиву і до потреб церкви уважливу", щирого патріота своєї Батьківщини, — накладається церковну анатему, тяжко зневажається в церковній відправі, яка понад двісті шістдесят років відправлялась по всіх церквах Російської імперії.

Гетьман Іван Мазепа донині є одіозною, найбільш ненависною історичною постаттю для всіх без винятку москвинів. Від російського поета Пушкіна до сучасного нам російського публіциста Ульянова гетьман Іван Мазепа є „мятежным гетманом", „честолюбцем", закоренілим у „коварствах и злодеяниях", „хитрым и вкрадчивым кар'еристом".

Однак, промова гетьмана Мазепи, що її виголосив він до найближчої, втаємниченої старшини перед укладенням шведсько - українського союзу проти Москви, дає правдивий ключ до належного зрозуміння цієї невгасаючої ненависти москвинів до Великого Гетьмана, як також є його національно - політичним експозе. В цій промові вже фізично ослаблений старець говорив так:

„Я кличу всемогутнього Бога у свідки і заприсягаюся, що не заради високих по-

(Закінчення на стор 3-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

ПРОПАВ СОЮЗНИК!

Це було недавно — рівно рік тому, як на „Союзівці шумно й багатолюдно відкривався літній вакаційний сезон, а тільки через гору, у Гантері, так само святочно відкривали чергову виставку картин Едварда Козака — нашого незрівнянного ЕКА. У затінку, під сосонками, сиділи й гуторили, мов ті чесні баді у Василя Стефаника, два добрі приятелі: відомий літературознавець Юрій Лавріненко і працівник слов'янського відділу Публічної Бібліотеки в Ню Йорку п. Роман М. Не знаю, яким то побитом зійшла тоді в них розмова з мистецтвознавства на . . . календарну дискримінацію.

— Дозвольте, як це так, Юрію Адріяновичу? — говорив п. Роман, знаний теж під псевдом „Щербатюк" та іншими. — От, ви, скажемо, записані в календарі „великомучеником", а я тільки „мучеником". А це неправильно, бо я довше одружений, як ви!

Хто ж це міг тоді знати чи навіть подумати, що того самого великомученика, святого Юрія, через рік часу викреслять з почету церковних святих, або, як то в нас тепер популярно говориться — викинуть з календаря?..

Саме на цю актуальну тему я мав велику честь тримати слово на 13-му делеґатському з'їзді Українського Лікарського Т-ва Північної Америки на Союзівці. Я апелював тоді до наших лікарів, щоб боронили наших святих так само жертвенно і з таким самим ентузіязмом, як вони обороняють справу Патріярхату чи старий календар. Бож це самозрозуміла річ, що порожнього календаря не може бути, байдуже, якого він стилю. І хоч ситуація з св. Іваном-Купайлом, що то його в Краю звали „Лопушником", теж, кажуть, не дуже світла, проте, як тоді, на лікарському з'їзді, так і тепер, на сторінках „Свободи", я рішуче заявляю, що з-поміж усіх скасованих і здеґрадованих святих мені найбільше жаль і шкода св. Юрія!

Господи! Таке було прекрасне, весняне свято — празник у св. Юрі у Львові та в Ню Йорку!.. От, і доборовся Юрій-Переможець! І змія проколов, і лицарську зброю мав, був патроном гуцулів, Пласту, СУМ'у, купців і підприємців, а тут одного гарного дня ватиканська комісія виносить резолюцію, що такого святого взагалі не існувало!

Як же це так? Адже князь Ярослав Мудрий мав його візерунок на своїй державній печатці, а наше славне козацтво, виступаючи в похід на ворога, співало:

Нам поможе святий Юр
І Пречиста Мати
Турка звоювати...

Дорогі земляки, святий Юрій, як виходить, уже нам не допоможе, бо він сам у великій біді... Ще один союзник відпав... А їх у нас так мало!

І к е р

Василь Волицький

ДЕЩО ПРО РОГАТИН І ПРО РОГАТИНСЬКУ ПРИВАТНУ УКРАЇНСЬКУ ГІМНАЗІЮ

(12)

В реституйованій гімназії Головна Управа РШ у Львові запропонувала мені працю вчителя польської мови. На початку жовтня 1931 р. мене, вчителя-неофіта, прийняв у своїй канцелярії директор Омелян Бачинський, донедавна — вчитель української гімназії в Ужгороді. З тону розмови та з заторкнених у розмові питань я пізнав у ньому доброго знавця педагогічної справи, знавця і любителя музики, людину високої культури.

Учительський збір, крім директора, творили: о. Т. Кудрик, д-р Ґригорій Дрогомирецький, Іван Верб'яний, Ю. Каменецький, Дмитро Козій, Стефанович, Василь Ратич, М. Таращук, М. Угрин-Безгрішний і В. Волицький, а в навчальному році 1932-1933 доповнив цей склад д-р Браєр, учитель польської гімназії, жид, людина дуже тактовна, що погодився викладати польську літературу в VIII клясі.

Після того, як Львівська Шкільна Кураторія відмовила мені права навчання, мою посаду в 1933-1934 р. перебрала мґр Оксана Пачовська. По двох роках О. Пачовську замінила мґр Ірина Чолій, а її мґр Червінська, що втрималася в гімназії до 1939 р., але „опікункою" до неї була приставлена полька, мґр Ванда Дуркот.

Згадку доброї учительки-польоністки залишила в учительському зборі мґр Ольга Павлів-Калина, що вчителювала в гімназії 1930-1931 р.

У першому році мого вчителювання в гімназії було біля 250 учнів. До гімназії прийшла деяка кількість учнів з розв'язаної української державної гімназії в Тернополі. Найвищою клясою була VII. Гімназія залишилася клясичною і зберегла коедукаційний характер. З учнівських організацій був відновлений протиалькогольний гурток „Відродження" під опікою проф. Каменецького. Проф. І. Верб'яний викладав у надобов'язкових годинах англійську мову. Я пробував зорганізувати шкільний музейчик української старовини й фольклору Рогатинщини. Для цього придбав зразки кераміки княжої доби з городища в Підгородді і дещо нумізматики. Проф. д-р Іл. Свєнціцький, директор Українського Національного Музею у Львові радив придбати для цієї справи куток у парохіяльній церкві. На цьому мій почин припинився. Реалізував його пізніше проф. В. Ратич.

В зимових місяцях учителі, як члени Учительської Громади, що її очолював проф. Ю. Каменецький, на зорганізованих для ширшої громади сходинах читали науково-популярні доповіді з різних ділянок знання, користуючись при цьому проєкційним ліхтарем.

З важливіших імпрез, що їх зорганізувала Учительська Громада в рямцях своєї діяльности, згадаємо Ювілейну Академію в пошану Богдана Лепкого, в 60-річчя з дня його народження (нар. 2 листопада 1872 р.).

На це небуденне в житті Рогатина свято, що відбулося наприкінці листопада 1932 р., приїхав сам ювілят. Захоплено вітала його чисельна українська публіка, що зібралася у великій залі гімназії і з запертим віддихом вислухала його прегарну, сповнену поезії промову.

Речеву, дбайливо опрацьовану доповідь про літературну діяльність ювілята прочитав проф. Василь Ратич. Цю доповідь опісля надруковано в католицькому літературному журналі „Дзвони"[19]), що під редакцією мґра Петра Ісаєва виходив у Львові.

В жовтні 1934 р. гімназія святкувала 25-річчя свого існування. На влаштоване з цього приводу ювілейне свято приїхало до Рогатина чимало колишніх учнів гімназії, активних у громадському житті селян, священиків, кооператорів, лікарів, учителів та інженерів, що працювали й були відомі в Рогатинщині та й в краю.

З числа колишніх членів-засновників вшанували свято заслужені вчителі вселюдної школи, п-во Ґурґули з Рогатина, о. Йосиф Яворський з Лучинець, п-ні Кудрикова, вдова по рогатинському парохові о. Павлові, а з числа перших учителів — проф. Гнат Мартинець зі Самбора і Микола Угрин-Безгрішний з Рогатина.

Покійного директора, сл. п. Михайла Галущинського († 1931 р.), репрезентував на святі його син, інж. Богдан.

Статті про гімназію появилися у львівських часописах „Діло", „Нова Зоря" і довшу статтю автора оцих рядків друкував у підвалах 5-6 чисел „Новий Час".

На початку 1935 р. відбулась святочна Академія для вшанування пам'яті проф. Михайла Грушевського († 24 листопада 1934 р.). Доповідь на тему „Михайло Грушевський як історик України" прочитав проф. Ю. Каменецький, а другу — „Михайло Грушевський як історик української літератури" — проф. Дмитро Козій.

На початку 1930-их років увесь край переживав гостру господарську кризу, яка у великій мірі вплинула на те, що чисельність учнів гімназії зменшилася майже на 50% передпацифікаційного стану. Але згодом чисельність ступнево зростала і в навчальному р. 1937-1938 піднялася вище 300, хоча це була вже нова, 4-клясна гімназія, але були ще VII і VIII кляси, що того року переходили в ліцей.

[19]) В „Дзвонах", напровесні 1933 р., надруковано також наукову розвідку проф. Д. Козія — „Духова структура О. Ю. Федьковича", що її автор прочитав на зібранні Учительської Громади взимі 1932 р.

10-ий Делегатський З'їзд ОУРДП в ЗСА

У суботу 31 травня в Ню Йорку, в залі української православної катедри св. Володимира, відбувся 10-ий З'їзд Об'єднання Українців Революційно - Демократичних Переконань у ЗСА. З'їзд розпочав молитвою і благословенням митрф. протоєрей Іван Даниленич, побажавши делеґатам з'їзду успіху в праці для добра поневоленої Вітчизни.

З'їзд відкрив голова Головної Управи ОУРДП Юрій Нагорний. Працею з'їзду керувала президія в складі: Василь Григоренко — голова, Михайло Воскобійник — заст. голови, Володимир Білаїв — член президії, Віктор Борута і Василь Пономаренко — секретарі. Було обрано з'їздові комісії: мандатну, верифікаційну, номінаційну і резолюційну. Після полагодження всіх формальностей, звітували голова Головної Управи Юрій Нагорний, фінансовий референт Петро Полікарпенко і голова Контрольної Комісії Іван Несенюк.

Доповідь на тему „Партійно-організаційні питання ОУРДП" виголосив генеральний секретар ЦК УРДП Микола Степаненко, а доповідь на тему „Суспільно-політична проблематика та завдання ОУРДП" виголосив Володимир Білаїв. Після доповідей були жваві дискусії, в яких взяло участь багато делеґатів. Під час перерви працювали з'їздові комісії, які підготували свої звіти.

Мандатна комісія ствердила наявність делеґатів від 22-ох осередків УРДП. Делеґати з дуже віддалених від Ню Йорку осередків, що не змогли прибути на з'їзд доручили свої голоси іншим і в такий спосіб на з'їзді були заступлені всі осередки ОУРДП у ЗСА.

Верифікаційна комісія перевірила протокол 9-го з'їзду, що відбувся в 1966 році, а 10-ий з'їзд затвердив цей протокол. Номінаційна комісія подала кандидатів на голову і на членів Головної Управи ОУЖДП. На голову Головної Управи було подано два кандидати. Вибори голови Головної Управи провадилися таємним голосуванням, а вибори членів Головної Управи — явним. В результаті голосування на голову Головної Управи ОУРДП було обрано Василя Григоренка, на членів Василя Косогора, Василя Пономаренка, Петра Стокальського, Івана Куравського, Петра Полікарпенка і Бориса Преско.

10-ий З'їзд схвалив привітання Президентові ЗСА Р. Ніксонові, Президентові УНР в екзилі М. Лівицькому, Ієрархам всіх українських Церков і всім централям українських громадських і політичних організацій. 10-ий З'їзд також схвалив окреме привітання і побажання відсутньому голові УРДП Василеві Гришкові.

10-ий З'їзд ОУРДП у ЗСА був першим за ввесь час існування ОУРДП закритим з'їздом, без гостей, без бенкету, без урочистостей і прикрас, як це часто водиться. Цей З'їзд пройшов під знаком єдности і згуртованости членства ОУРДП навколо тих завдань, що стоять перед Українською Революційно-Демократичною Партією. З'їзд закінчився співом українського нац. гимну.

Пресово-Інформаційний Відділ ГУ ОУРДП у ЗСА

СОЮЗОВЦІ! ВСІ БЕЗ ВИНЯТКУ ЗУСТРІЧАЙМОСЯ З ЧЛЕНАМИ ЕКЗЕКУТИВИ УНСоюзу НА ОКРУЖНИХ ЗБОРАХ. НЕХАЙ НА НИХ НЕ ЗАБРАКНЕ НІКОГО З ВАС!

Сиракюзи, Н. Й.

З ЖИТТЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ПАРАФІЇ ЦЕРКВИ СВ. АПОСТОЛА ЛУКИ

Згідно з традицією нашої Церкви, у Неділю Православія 2-го березня, під час проповіді було виявлено значення Святого Православія, як також потребу дотримуватись і виконувати догмати й канони Східньої Православної Церкви. Одночасно звернено увагу на велику нестачу священиків, що вже загрожує послабленням духової обслуги вірних. З тієї ж нагоди, на кінець Служби Божої, проведено збірку на Фонд Студентів-Теологів, яка дала 42.50 дол.

У неділю 9-го березня по Службі Божій відправлено Панахиду за вічний спокій душі спочилого раба Божого Тараса Шевченка, національного пророка України і борця за свободу всього людства. Після Панахиди о. Павло Шпірук у короткому слові згадав про творчість Т. Шевченка, присвячену українській жінці взагалі, а вдовам і сиротам зокрема. Потім у церковній залі відбулася Академія й поминальний обід. Змістовну доповідь виголосив д-р Яків Гурський, з деклямаціями виступали діти школи українознавства. Церковний хор під кер. Михайла Назаренка проспівав кілька пісень на слова Т. Шевченка. Святом провадив голова парафіяльного уряду Микола Дяченко. Страви для гостей приготовили невтомні сестриці під керівництвом п-і Марфи Кравець. Під час обіду проведено збірку на вдів, сиріт та немічних інвалідів. Збірка дала 30 дол.

У неділю 11-го травня молодь організації ОДУМ влаштувала традиційне Свято Матері. Після Служби Божої і Молебня в намірені Української Матері, отець парох говорив про важку й відповідальну працю Української Матері для української громади і дітей. У церковній залі відбулося прийняття для матерів, попереджене мистецькою програмою. Голова ОДУМ-у Анатолій Омелян накреслив образ великої трудівниці Української Матері, що віддано виховує нові покоління українських синів і дочок, відданих Церкві і Нації. Закінчуючи доповідь, А. Омелян звернувся із закликом до всіх старших і молодших дітей, щоб шанували й любили своїх матерів. Потім всі діти парафії співами та деклямаціями вшанували присутніх матерів, члени ОДУМ-у показали інсценізацію поеми Т. Шевченка „Наймичка", викликаючи захоплення присутніх і сльози на очах не тільки в матерів, але і в багатьох батьків. Заля нагородила виконавців довгими оплесками. Виконували: Галя Тимченко, Рая і Женя Черевко, М. Брунець, М. Сененко та П. Тимченко. Поему Т. Шевченка „Наймичку" зладив для інсценізації Микола Дяченко, режисерувала пані-матка Таісія Шпірук. Імпрезу закінчено спільним обідом, приготовленим членами ОДУМ-у. Філія ОДУМ-у в Сиракюзах завжди є активною в нашій парафії і не дивно, що дехто називає її церковною організацією.

У неділю 25 травня після Служби Божої відправлено Панахиду за спокій душ спочилих рабів Божих, воїна Симона, і замучених організованим Москвою голодом у 1933-34 рр. Пам'ять Головного Отамана Симона Петлюри вшановано скромною Академією. Доповідь про його діяльність прочитав отець-парох, поему „Симон Петлюра" Василя Онуфрієнка прочитала учениця 9-ої кляси Оксана Сеник. Національним гимном закінчено Академію.

З нашої малої парафії закінчили в цьому році вищі студії шість осіб, членів ОДУМ-у. На це, ще далеко перед закінченням школи, звернуло увагу наше рухливе Сестрицтво ім. св. Кн. Ольги й заініціювало відзначити цю подію прийняттям. Ініціятиву підхопив парафіяльний уряд, а на внесок голови М. Дяченка ухвалено обдарувати випускників пам'яткою у формі „Кобзаря" Т. Шевченка. Запрошено всіх ґрадуантів та парафіян на суботу 7-го червня до церкви. Імпрезу попереджено відправою Молебня в намірені тих, які студії закінчили, як і тих, що студії продовжують. Після Молебня, отець Павло підкреслив, що наука випускників ще не закінчена, бо пройдено лише перший, найкоротший етап теоретичної підготовки. Практично, кожний із випускників мусить ще довго і багато вчитися. Отець Павло Шпірук поіменно викликав кожного з випускників, а голова Сестрицтва п-і Марфа Кравець декорувала квітами, після чого запрошено їх за президіяльний стіл, а саме: бакалаври Рая Кравець і Люда Кравченко, інж. хемік Анатолій Омелян, інж.-електрик Микола Сененко, інж.-механік Володимир Сененко, д-р медицини Іван Кравченко, мґр. Анатолій Холоїд та інж. Петро Рибальченко. Останні три не були присутні з незалежних причин, яким привітання й подарунок-пам'ятку передано окремо. Після цього Микола Дяченко закликав молодих випускників пам'ятати про Церкву, про батьків, які уможливили їм закінчити вищі студії, і Україну, з якої вони походять. Кожний випускник одержав „Кобзаря" Т. Шевченка з відповідним написом від парафії церкви св. ап. Луки в Сиракюзах. На закінчення промовив до ґрадуантів проф. Іван Посипайло, бажаючи їм успіху в їх дальшій праці та закликаючи берегти свою батьківсько-українську мову. Після вечері відбулась забава.

о. П. Ш.

З наукових конференцій УВАН у ЗСА

У Ню Йорку 3-го травня 1969 р. в УВАН відбулась Конференція Літературознавчої секції, присвячена пам'яті поета М. Драй-Хмари. Її відкрив д-р Іван Фізер і запросив д-ра Оксану Ашер до доповіді на тему „Михайло Драй-Хмара та українська ‚неоклясична' школа". Д-р Оксана Ашер зазначила, що вона подає резюме дисертації „Драй-Хмара та ‚неоклясична школа'", окрім розшуків та пляну тези, накреслює головні ідеї тези.

Дослідження літературної спадщини Драй-Хмари та детальна аналіза його поетичної техніки в цій тезі вказують, що його поезія глибоко символічна. У своїх мріях Драй-Хмара створив ідеальний світ прекрасної України, яку він обожнював. Але надзвичайна естетична чутливість і гострий критичний сенс доводять Драй-Хмару до духової кризи. Він розчаровується в революції: крізь сніг не бачить дороги, якою мусить іти.

Велика частина поезій М. Драй-Хмари базується на українському фольклорі, і сам поет був свідомий своєї з ним спорідненности. Навіть в останній поезії поета, написаній у в'язниці (1935 р.) „І знов обвугленими сірниками" є вплив народної української пісні. Аналіза драматичного стилю поезій М. Драй-Хмари вказує, що в українській сучасній поезії не часто можна знайти таке глибоке драматичне відчуття.

Українська сучасна критика помітила мовне багатство Драй-Хмари. Бувши філологом, він любив слова стародавні, рідко вживані, слова, які зустрічаються в народній мові, але які ще не ввійшли в мову літературну, слова мелодійні й яскраві.

У збагачуванні української літературної мови та в удосконаленні форми поезії Драй-Хмара співпрацював з київськими „неоклясиками". Смак та ідеї французьких поетів з „Абатства (l'Abbage de Créteil) та Жюль Ромена були близькими Драй-Хмарі, який вбачав в цій групі зразок для київських „неоклясиків". А тому щастям було мати в цій тезі адаптацію на французьку мову поезій Драй-Хмари Шарлем Вільдраком, який був головним засновником групи „Абатства". Головною ціллю цієї тези було виявити універсальне значення і високу мистецьку вартість поетичних творів Драй-Хмари, його велику любов до людства та ідей, що заторкують найглибше в людській душі.

Після доповіді відбулася дискусія, в якій взяли участь професори І. Фізер, Г. Костюк, В. Міяковський та білоруський учений Адамович. По дискусії актори Рома Шуган і Михайло Яблонський читали вірші М. Драй-Хмари.

У другій доповіді на тему „Від Абатства поетів до п'ятірного Грона" проф. Олена Василева зазначила, що Абатство поетів, — дружнє єднання французьких поетів і мистців у творчому товаристві, пов'язаному спільними поглядами на мистецтво й життя, любов'ю до людини, думкою про потребу фізичної праці, стремлінням єднатися з природою, — вабило Михайла Драй-Хмару. Так зв. „Абатство поетів" існувало лише рік (1906-1907), та воно залишило слід, теплий спогад не лише у творців його (Шарля Вільдрака, Жоржа Дюамеля, Дюртена, Рене Арко, Александра Мерсеро), а й у суспільстві. То була цікава спроба мистців жити без тягаря офіційної доктрини. Ця теза захопила Михайла Драй-Хмару, що ця собі відчував увесь час тягар офіційної московсько-комуністичної доктрини.

В уяві Драй-Хмари виникло зіставлення: „Там і тут". П'ятеро поетів там, — п'ятірне ґроно неоклясиків тут. Так народжується сонет „Лебеді". Образи його закарбовуються в пам'яті назавжди: замерзає озеро, а на ньому ж лебеді . . . „ґроно п'ятірне нездоланих співців". Після появи „Лебеді" (1928) було вже неможливо здати щось до друку, бо оборонці партійної лінії обвинувачували поета в ширенні „контрреволюційних ідей". Драй-Хмара заперечував у пресі, що в „Лебедях" він змалював опозицію до сучасности, він писав, що говорячи про п'ятірне ґроно, мав на увазі поетів Абатства. Та галаслива критика й далі тривала, і в цьому була певна умисність.

У 1935 р. Драй-Хмара був засланий до концтабору і там загинув. Совєтсько-російський уряд фізично винищував українську еліту, побоюючись її впливів.

Під час Конференції Музеєм-Архівом ім. Дм. Антоновича було організовано експозицію матеріялів, присвячених життю і творчості М. Драй-Хмари. Заключним словом Конференцію закрив проф. Г. Костюк.

н. н.)

ФУНДАЦІЯ ПЕРЕДАЛА 1 000 ДОЛ. НА КНИЖКУ „ЛЕСЯ УКРАЇНКА"

Вінніпеґ. — Краєва Управа Комітету Українок Канади видала монографію про Лесю Українку проф. К. Біди і переклад вибраних творів, що їх переклала англійська поетка Віра Річ. Книжка вийшла в лютому 1968 р., чомусь розходилася поволі, а довг за друк треба платити. Тому радість огорнула членок Краєвої Управи, коли Дирекція Фундації ім. Т. Шевченка, на їхнє прохання, ухвалила дати на видання книжки „Леся Українка" дотацію в сумі $ 1,000. Також Відділи Комітету Українок Канади, крім того, що продають книжки, ще присилають пожертви на сплату довгу: Відділ з Вінніпеґу дав $ 100. Відділ Торонто також $ 100.

БОГОЗНЕВАЖЛИВА ВІДПРАВА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

честей, не задля багатства або яких інших цілей, а для вас усіх, що є під моєю владою, задля жінок і дітей ваших, для добра матері нашої, бідної України, для користи всього народу українського, для піднесення його прав і вольностей хочу я за допомогою Бога так чинити, щоб ви з жінками вашими і отчизна не загинули ні під москалями, ні під шведами".

Гетьманові Іванові Мазепі, внаслідок дуже скомплікованих обставин, не судила доля доконати запляноване ним велике діло — повне визволення України з тяжкої неволі, але його ідеали, його задуми стали духовим заповітом усіх грядучих поколінь українського народу. А ім'я Мазепи, очорнене і зневажене москалями, для українських патріотів залишиться світлосяйним символом боротьби за волю і незалежність України.

Бібліографія: Мінія. Місяць Іуній. Видання Києво-Печерської Лаври. Перша половина XIX ст. Іван Власовський, Нарис історії Української Православної Церкви, т. 3, 1957, Н. Й. Проф. О. Оглоблин, Гетьман Іван Мазепа та його доба, 1960, Н. Й. Іван Холмський (проф. Крип'якевич), Історія України, Мюнхен, 1949. Н. И. Ульянов, Происхождение украинского сепаратизма, Н. Й., 1966. А. В. Карташев, Очерки по истории Русской Церкви, том 2, Париж, Прот. К. Никольский, Пособие к изучению устава Богослужения Православной Церкви, СПБ, 1900.

Замість квітів на могилу
Дорогого Команданта, Побратима і Друга

св. п. сотника інж. Корнеля Кізюка

складаємо 60.00 долярів
на Храм св. Софії у Римі.

інж. Богачевський Володимир, інж. Богачевський Омелян, інж. Кохановський Зеновій, інж. Мілянич Атанас, інж. Онишкевич Володимир, інж. Шиприкевич Володимир.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими,
що дня 1-го липня 1969 р. ненадійно в автомобілевій катастрофі згинув
наш Найдорожчий СИН і БРАТ

БЛ. П.

ПЕТРО ГУСАР

на 21-му році життя,
бувший ветеран В'єтнаму, студент коледжу Ля Саль — Філядельфія, був. член 397-го Відділу УНСоюзу і член Робітничого Союзу.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 4-го липня 1969 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні P. Murianka, 5316 Rising Sun Avenue, Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН в суботу, 5-го липня 1969 р. о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до Катедри св. Володимира, а опісля на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

ЄЛИСЕЙ і МАРІЯ — батьки
ВІРА і НІНА — сестри

СПОРТ

Редагує В. Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

„Чорноморська Січ", Нюарк — „Леґія", Варшава, міжнародні футбольні змагання відбудуться в середу, 9-го липня 1969, о год. 8.30 вечером на стадіоні Дж. Ф. Кеннеді в Гаррісоні, Н. Дж.

Теннісові першості СУАСТ-Схід, делеґатури Української Спортової Централі Америки і Канади, відбудуться 19-го і 20-го липня 1969 р. на кортах „Союзівки" в Керґонксон, Н. Й. Переможці цих індивідуальних першостей українців на Сході Америки одержують чаші: перщун конкуренції чоловіків Чашу Романа Слободяна, довголітнього головного касира УНСоюзу і громадського діяча, а чемпіонка жінок Чашу Карпатського Лещетарського Клюбу з Ню Йорку, який є організатором цих змагань.

— o —

ІМПОЗАНТНА ПЕРЕМОГА „ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ"

„Ч. Січ" — „Спартанс" 4:1

Після гарної і дуже інтересної гри, яка проходила на досить доброму рівні, футболісти „Чорноморської Січі" з Нюарку перемогли на своему грищі в Гаррісоні філядельфійську дружину „Спартанс" із рахунком 4:1. „Ч. Січ" заграла цієї неділі, 29-го червня, значно краще, як минулої неділі із дружиною „Дартс" з Вашинґтону і цим хоч частинно затерла враження поразки з вашинґтонською одинадцяткою. Вдалі змагання „Ч. Січі" важливі тим більше, що в такому самому доброму і зіграному вже складі виступить „Ч. С." проти „Леґії" з Варшави в середу, 9-го липня в Гаррісоні. Маючи на складі таких змагунів, як Поль, Олексин, Сіґа, Мегий та Рот, як теж Чижовича, Снилика і Каздобу, можна буде сподіватися гарної гри та доброї постави нашої дружини проти „Леґії".

Перемога „Чорноморської Січі" із „Спартанс" була вповні заслуженою і її треба вважати здобутком доброї гри цілої одинадцятки. Зокрема жертвенно та продуктивно заграли: Моралес на воротах, Мегий на обороні, Снилик і Каздоба на помочі, та Поль, Чижович, Олексин і Сіґа в нападі. Трос воріт стрілив Поль, а одні В. Чижович.

Перша півгра закінчилася вислідом 1:1 після доволі рівнорядної гри. Все таки оба воротарі вже в першій півгрі не могли нарікати на безділля, бо і воротар „Ч. Січі" оборонив ряд небезпечних стрілів. В другій півгрі „Ч. Січ" переважала і в тому часі здобула трос воріт. Дуже ефективно заграв тоді Поль. Чижович грав розсудливо та співпрацював з другими змагунами, що й слід відмітити,як позитивне явище. Мегий виявив, що вміє грати на обороні, а Каздоба і Снилик пригадали собі на помочі добрі, присмні для ока і вислідів часи. Олексин, як завжди, був скорий і небезпечний. Він хоч і воріт не стрілив, але вмів тактично „зорганізувати" нагоди для других.

Склад „Ч. Січі": Моралес, Мегий, Ґавран, Снилик, Каздоба, Віналес, Вернер, Сіґа, Поль, Олексин, Чижович, Саварин і Бутенко.

І. Я. Х-як

Піттсбуржчина втратила 3-ох союзовців

„Смерть люта йде рантом до нас, помилувань вона не знає, хапа людей в найкращий час, життя з дороги забирає" — так співав колись мій покійний чоловік, в якійсь драмі, що її ми виставляли в Ню Йорку в „Запорозькій Січі". Тепер та пісня приходить на думку, відколи смерть забрала мого чоловіка ще досить у молодім віці, а потім і ще молодшого сина, відтак зараз по тім — нашого ученого проф. д-ра Р. Смаль-Стоцького. Скільки добра вони могли ще зробити для нашого народу на цім світі! Але воля Всевишнього так хотіла.

Цього року наробила смерть лиха і в нашій Пітсбуржчині: в ювілейнім році УНСоюзу забрала аж 3-ох найліпших Союзових працівників. У суботу 10-го травня відпровадили ми на вічний спочинок довголітнього голову 118 відділу УНС, який не одного члена присднав до нашого Союзу, сл. п. Івана Корбецького. Не даремно ми звали його професором, він на це заслуговував. Приїхав до Америки 50 літ тому із села Дубиськи, округа Перемишль; служив в австрійському війську, був старшиною Січових Стрільців. Рік жив у Ню Джерзі, а 49 років працював у Пітсбурґу, як дякоучитель. За ті роки він вклав дуже багато праці на полі церковнім і народнім. Знаменитий диригент і добрий патріот-учитель виховував молоде покоління в українському дусі — нема дитини, котра учілась у його школі, щоб не говорила чистою українською мовою і не вміла співати всіх стрілецьких пісень.

Одружився з тут родженою дівчиною Степанісю Крупою та зробив з неї таку щиру патріотку, що годі повірити, що вона ніколи небачила Рідного Краю!

Другого щирого Союзовця забрала смерть цього ювілейного року — сл. п. Михайла Земледуха з 296 відділу в Арнольд, Па. Він не тільки сам приєднував членів, але ще й мені поміг зорганізувати молодечий Відділ у їх містечку.

Цього ж року помер сл. п. Михайло Медвідь із 56 Відділу, Вілінґ. Там були аж 3 відділи — мішаний, жіночий і молодечий, а він як довголітній секретар і допомагав у всіх трьох відділах. Тепер об'єднались усі три в один Відділ УНС, і члени дуже підупали, бо навіть одного делеґата ледве чи зможуть вибрати. Всі ті три сл. п. Панове були найкращими союзовими працівниками і всі три були в рідним краю Січовими Стрільцями.

Нехай американська земля буде їм легкою, а ми збережім по них Вічную Пам'ять.

Марія Малевич

Посмертні згадки

КАТЕРИНА КУБІНСЬКА, членка УНС Відділу ч. 147 Б-ва св. Арх. Михаїла в Аллентавні, Па., померла 20-го червня 1969 р. на 54 р. ж. Покійна нар. в 1915 р. в Аллентавні, Па. і стала членкою УНС в 1933 р. Полишила в смутку мужа Степана. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійну на Вічний Спочинок 23 червня 1969 р. на цвинтар Укр. Правосл. Церкви в Аллентавні, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

І. Зазворський, секр.

ВАСИЛЬ ЧЕРНЯВСЬКИЙ, член УНС Відділу ч. 147, Б-ва св. Арх. Михаїла в Аллентавні, Па., помер 23-го червня 1969 р. на 59 р. ж. Покійний нар. 24-го липня 1910 р. в Minersville, Pa. і став членом УНС в 1962 р. Полишив в смутку дружину Єву, дві дочки: Гелену і Маріянну та одну внучку. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на Вічний Спочинок 26-го червня 1969 р. на цвинтар Укр. Правосл. Церкви в Аллентавні, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

І. Зазворський, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 13-го ЛИПНЯ 1969 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва М. Грушевського — 219 Відд. о год. 10 ранку в церковній залі при 675 So. 19th St. Проситься чл. вирівняти вкладки і відібрати дивіденди. — М. Юров, секретар.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

БАТЬКИ!

Якщо бажаєте зв'язати своїх дітей на все життя з українською організованою громадою — забезпечіть їх поки час в

УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ!

Його щоденник і інші видання будуть пригадувати їм їхнє походження й інформуватимуть про Україну, а відділові секретарі зв'язуватимуть їх із українською громадою та її змаганнями в цім краю.